

Statsbudsjettet 2016

Innspill til Stortingets finanskommité
Meld. St. 1 (2015-2016) Nasjonalbudsjettet 2015
Prop. 1 S (2015-2016), Finansdepartementet
Prop. 1 LS (2015-2016) Skatter, avgifter og toll
2016

Om hovedtrekkene i budsjettet

Arbeidsgiverforeningen Spekter mener dette er et budsjett som går i riktig retning. Vi vil understreke betydningen av at regjeringen spesielt peker på behovet for økt omstilling og styrking av vekstevnen i norsk økonomi, i en tid der oljeprisen er lav, og arbeidsledigheten øker.

Med de anslag som ligger for framtidige oljeinntekter vil imidlertid Spekter understreke betydningen av at oljepengebruken tas ned på sikt, og at det er enda viktigere enn før at vi har en effektiv offentlig tjenesteproduksjon.

Det blir også enda større behov for et konstruktivt samspill og fornuftig oppgavedeling mellom offentlige, ideelle og private aktører for å sikre en effektiv produksjon av offentlige tjenester når inntektene fra oljeindustrien ser ut til å falle. Mer utskilling av offentlig tjenesteproduksjon bør vurderes, og det bør foretas en ny gjennomgang av hvilke muligheter det gir. Erfaringene viser gode resultater fra de utskillingene som har funnet sted. De utfordringer vi ser i dag kan være små i forhold til de utfordringer kommende generasjoner vil møte.

Spekter er positive til at Regjeringen vil føre en politikk som bidrar til høy verdiskaping og lav arbeidsledighet både på kort og på lang sikt. Spekter støtter Regjeringen i at løsninger som kan redusere arbeidsledighet på kort sikt, kan skape mer ledighet på lang sikt dersom arbeidskraft låses inne, og omstilling uteblir. Tiltakene som settes inn mot arbeidsledigheten i dag, må også bidra til bærekraft i årene framover. Samtidig vil vi understreke betydningen av at politikken utformes slik at det blir attraktivt å jobbe mer, særlig for de gruppene som i dag for eksempel prioriterer deltid, eller for tidlig overgang til pensjonisttilværelsen. Budsjettet må innrettes slik at det øker mobiliseringen av arbeidskraft, og at framtidssrettede arbeidslivsreguleringer, arbeidstidsbestemmelser og pensjons- og trygdeordninger bidrar til å fremme arbeid.

Spekter mener:

Spekter støtter regjeringens forslag om å redusere selskapsbeskatningen

Skatteklasser 2 må avvikles. Den stimulerer til passivitet og ikke arbeid.

Spekter mener det er uheldig å endre avkortingsregler for gifte og samboende pensjonister. Forslaget innebærer en betydelig og varig økning i statens pensjonsutgifter som ikke er en framtidsrettet prioritering av fellesskapets midler.

Effektiviseringspotensialet i offentlig sektor varierer, østehøvelkutt er lite treffsikkert.

Partene i arbeidslivet må sikre at neste års lønnsoppgjør tilpasses norsk økonomi.

Skattekasse 2 må fjernes

Spekter er positive til at skattesystemet innrettes slik at det i større grad bidrar til vekst og verdiskaping. Spekter mener at det overordnet er viktig at et bredt flertall på Stortinget samler seg bak skatte- og avgiftspolitikken slik at man sikrer bærekraft, forutsigbarhet og stabile rammevilkår.

Spekter er opptatt av at skattesystemet bidrar til mobilisering av arbeidskraft, og at en skattereform bidrar til at vi får et system for bedriftsskatt som er konkurransedyktig i forhold til andre land og dermed hindrer skatteplanlegging over landegrensar og utflagging av virksomheter. Vi støtter derfor regjeringens forslag om å redusere selskapsbeskatningen. Vi har imidlertid merket oss at Regjeringen bare i begrenset grad følger opp Scheel-utvalgets forslag til inndekning. Det er viktig at vi sikrer at de samlede skatteinntekter er høye nok til at vi kan finansiere de velferdsordningene vi ønsker å ha i det norske samfunnet.

Spekter mener det er feil at Regjeringen i sitt forslag til Statsbudsjett ikke foreslår å avvikle skattekasse 2. Dette ville vært et viktig og betimelig forslag som ville styrke arbeidslinjen i tillegg til at det fremmer likestilling og integrering.

Velferdsordningene må være bærekraftige

Spekter er opptatt av at våre velferdsordninger er bærekraftige. I årene framover blir det stadig færre yrkesaktive bak hver pensjonist. Det er derfor viktig at vi har et robust pensjonssystem. Regjeringen anslår selv at pensjonskostnadene vil øke med 21 milliarder fram til 2019. Spekter mener at å endre avkortingsregler for gifte og samboende pensjonister er uheldig. Forslaget innebærer en betydelig og varig økning i statens pensjonsutgifter som ikke er en framtidsrettet prioritering av fellesskapets midler.

Effektiviseringspotensialet varierer, ostephøvelkutt er lite treffsikkert

Spekter er positive til tiltak for en mer effektiv offentlig sektor. Men vi er usikre på effektene av regjeringens forslag til ostephøvelkutt der det på forhånd tas ut en effektiviseringsgevinst. Det er et lite treffsikkert virkemiddel da effektiviseringspotensialet varierer veldig fra virksomhet til virksomhet. Det er Spekters oppfatning at den største hindringen for mer effektiv drift i offentlig virksomhet er arbeidstidsbestemmelsene slik disse er bestemt i Arbeidsmiljøloven.

Lønnsoppgjøret 2016 må tilpasses norsk økonomi

Etter Spekters oppfatning er dette et budsjett som i stor grad møter de omstillingene norsk økonomi er inne i. Det er behov for både på kort sikt å motvirke konsekvensene av lavere aktivitet i oljevirksomheten, samtidig som budsjettet må bidra til å sikre nødvendig omstilling slik at vi også i fremtiden sikre økonomisk vekst og gode velferdstjenester. I en slik situasjon er det viktig at alle deler av norsk økonomi virker sammen. Dette gjelder så vel finanspolitikken, pengepolitikken som inntektspolitikken. Derfor har også partene i arbeidslivet ansvar for å sikre at neste års lønnsoppgjør tilpasses norsk økonomi.